

Fustontsmetting voor schone start

Over het schoonmaken van het broeifust wordt in de praktijk zeer verschillend gedacht. Alle varianten komen voor, van niet-ontsmetten of alleen schoonspuiten tot stomen of chemisch ontsmetten. Proeftuin Zwaagdijk deed onderzoek.

Elke methode om het broeifust schoon te maken is verantwoord, mits geen nadelige effecten optreden. De vraag is echter of de broeieresultaten achteruitgaan als niet afdoende wordt gereinigd. Bovendien wil een ondernemer zeker weten dat de diverse manieren van schoonmaken en ontsmetten even effectief zijn. Proeftuin Zwaagdijk heeft in 2002 geprobeerd Hydrotrays vooraf zoveel mogelijk te vervuilen, en heeft deze vervolgens op diverse manieren behandeld als voorbereiding op een nieuwe trek. De trays werden, voordat de proef werd ingezet, vervuild met *Fusarium*, *Penicillium* en andere nariigheid. Vervolgens werden de trays wel of niet schoongemaakt en/of ontsmet, waarna bollen van de cultivar 'Inzell' werden geplant en afgebroeid. Na het schoonmaken zijn analyses gemaakt van de aantallen schimmels en bacteriën die nog in het fust achtergebleven waren. Na afloop van de trek zijn uitval, plantlengte en plantgewicht bepaald.

Resultaten Er traden enorme verschillen op in aantallen koloniserende schimmels en bacteriën tussen de verschillende behandelingen.

- Bij **onbehandeld** werden grote aantallen schimmels en bacteriën geteld.
- **Schoonspuiten** met de hogedrukspuit was al een flinke verbetering; de trays werden flink schoner.
- Ook door te **stomen** verminderde het aantal kiemende schimmels en bacteriën, maar met de combinatie schoonspuiten en dompelen in 1 procent Formaline of 1 procent Jet 5 werden de bakken pas helemaal schoon.

De broeieresultaten gaven aan dat de behandelingen geen invloed hadden op het percentage uitval en de plantlengte. Het plantgewicht was bij onbehandeld echter lager dan bij de behandelingen waarbij was schoongemaakt en/of ontsmet. Tussen de diverse manieren van schoonmaken zaten geen verschillen. Als aanvulling op de proef zijn uit de praktijk bakken gehaald waarin verslijming van de wortels was opgetreden. Van deze bakken werd de helft ontsmet en de andere helft niet. Vervolgens werden ook hier bollen op geteeld. In het staafdiagram staan hiervan de resultaten.

Uit de figuur blijkt dat bij 'Inzell' onbehandeld beduidend meer uitval met veel lichtere en kortere planten

Hans Meester
PROEFTUIN ZWAAGDIJK

Schoonmaken gaf zwaardere planten dan na niet-ontsmetten
FOTO PROEFTUIN ZWAAGDIJK

gaf dan wanneer was ontsmet in 1 procent Formaline. Bij 'Negrita' gaf onbehandeld iets meer uitval en daarbij ook lichtere en kortere planten dan wanneer was ontsmet in 1 procent Formaline.

Reductie Door het broeifust schoon te maken en/of te ontsmetten worden de aantallen kiemende schimmels en bacteriën flink gereduceerd. Die grote verschillen in aantallen schimmels en bacteriën gaven echter maar kleine verschillen in het broeieresultaat. Schoonmaken (met eventueel ontsmetting) gaf zwaardere planten dan na niet-ontsmetten. Wanneer in de trays een aantasting door verslijming heeft gezeten, geeft ontsmetting meer zekerheid voor de volgende trek. Aantasting door ziektes in voorafgaande trekken wil echter niet zeggen dat volgende trekken ook ziek worden als niet wordt schoongemaakt of ontsmet.

Samenvatting

Proeftuin Zwaagdijk vervuilde expres trays voor de waterbroei van tulpen met *Fusarium*, om te achterhalen welk effect schoonmaken op het product had. Schoonmaken of ontsmetten reduceert het aantal kiemende schimmels en bacteriën flink.

Broeieresultaten op verslijmde bakken

